

PREZES
NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ
Joanna Agacka-Indecka

Warszawa, dnia 17 lutego 2009 r.

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Dot. BPS / KU – 034 / 154-1 / 5 / 09

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na pismo z dnia 6 lutego 2009 r. dotyczące *projektu ustawy o zmianie ustawy o języku polskim (druk senacki nr 444)* w załączeniu przesyłam opinię Naczelnej Rady Adwokackiej.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa
tel. 022 505 25 00, 022 505 25 01, fax 022 505 25 08
e-mail: nra@nra.pl www.adwokatura.pl

Warszawa, 16 lutego 2009 r.

Opinia Naczelnej Rady Adwokackiej w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o języku polskim (druk senacki nr 444)

1.

Niewątpliwym zamiarem autora projektu zmiany ustawy o języku polskim było wykonanie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.09.2005, sygn. K 38/04 oraz wprowadzenie rozwiązań normatywnych zgodnych z prawem Unii Europejskiej. Realizacja wskazanego założenia nastąpiła w ramach argumentów podanych przez Trybunał Konstytucyjny.

2.

Zastosowana technika prawotwórcza nasuwa jednakże wątpliwości. W szczególności autor projektu zmiany ustawy dokonał przeniesienia ogólnej zasady obowiązującej w demokratycznym państwie prawa względem organów państwa, a zawartej w art. 7 Konstytucji RP „Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa”, na jednostkę. W efekcie zaproponowane brzmienie przepisów wydaje się sugerować, że dozwolone dla jednostki jest wyłącznie to, co prawo stanowi.

3.

Proponowane brzmienie zdania pierwszego nowego art. 8.2 ustawy o języku polskim zezwala na tworzenie dokumentów w wersjach obcojęzycznych. Jest to superfluumu ustawy. Brak powyższego zdania nie pozbawia stron umowy prawa do tworzenia dowolnej wersji językowej, niezależnie od tego czy strona ma obywatelstwo polskie czy nie. W efekcie wydaje się celowe usunięcie zdania pierwszego.

Zdanie drugie wskazanego przepisu jest natomiast pożądaną regułą wykładni, której istnienie nie tylko chroni interes potencjalnie słabszej strony umowy, ale także stanowi regułę kolizyjną wykładni.

Oba zabiegi winny spowodować zmodyfikowanie art. 8.2 poprzez nadanie mu brzmienia: „Jeżeli dokumenty, o których mowa w art. 7 sporządzono także w języku obcym, podstawą wykładni jest wersja polska”.

4.

Proponowane brzmienie art. 8.3 ustawy o języku polskim, podobnie jak zdanie pierwsze poprzedniego przepisu, jest superfluumu ustawy. Nie istnieje bowiem w prawie polskim zakaz tworzenia umów w językach obcych. Przepis art. 8.3 ustawy w proponowanym brzmieniu zezwala na tworzenie czegoś, co i tak jest dozwolone, a to umów w wersjach obcojęzycznych. Przepis ten uznać należy za zbędny.

Można oczywiście rozważyć, czy przepis ten nie uwidacznia istniejącego uprawnienia podmiotowego, które może być nieuświadomione. Wydaje się jednak, że przerost prawa w dobie XX/XXI wieku, winien skłaniać ustawodawcę do ostrożnego szafowania tekstem normatywnym.

5.

Mając powyższe na uwadze wydaje się wystarczającym zabiegiem legislacyjnym usunięcie z tekstu ustawy zwrotu „z zastrzeżeniem ust.3” zawartego w obecnym brzmieniu art. 8.1 oraz przyjęcie proponowanego w tut. opinii tekstu art. 8.2. Doprowadzi to w efekcie do uproszczenia tekstu ustawy oraz realizacji wskazań Trybunału Konstytucyjnego.

Adw. dr Małgorzata Kożuch
Członek Prezydium
Naczelnej Rady Adwokackiej